

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК "ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ"**

Україна, 32301,
Хмельницька область,
м. Кам'янець-Подільський,
площа Польський ринок, 6 (Старе місто).
тел. (03849) 5-12-70, 2-42-47, факс 5-17-71

e-mail: npptovtry@ukr.net

Бюджетний розрахунковий рахунок 35218027004233
Спеціальний розрахунковий рахунок 35223227004233
ЄДРПОУ 23832341

Державна казначейська служба України, м. Київ
МФО 820172

Internet : <http://tovtry.com>

від _____ 2017р. № _____

**ПРОТОКОЛ № 2
РІШЕННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РАДИ
НПП «Подільські Товтри»
м. Кам'янець-Подільський від 16 червня 2017 р.**

Присутні (15 членів НТР із 25 загального списку):

Голова НТР, директор НПП «Подільські Товтри» – А.О. Полудняк.

Заступник голови НТР, завідувач науково-дослідним відділом – О.П. Кучинська.

Члени НТР: заступник голови НТР, провідний науковий співробітник відділу систематики та флори судинних рослин Інституту ботаніки Національної академії наук України – М.В. Шевера, головний природознавець – Ю.І. Мартинюк, заступник директора з рекреації та екологічної освіти – Р.А. Якубаш, начальник відділу державної охорони ПЗФ – О.М. Спасюк, заступник начальника відділу державної охорони ПЗФ – В.С. Велічко, доцент, професор кафедри біології та методики викладання КПНУ імені Івана Огієнка – Л.Г. Любінська, декан природничого факультету, КПНУ імені Івана Огієнка – М.Д. Матвеев, доцент кафедри географії та екології, КПНУ імені Івана Огієнка – І.П. Касіяник, с.н.с. – Л.Т. Горбняк, с.н.с. – М.В. Дребет, н.с. В.Ю. Мартинюк, н.с. – А.А. Григорчук, провідний фахівець – І.О. Одукалець.

Присутні: головний лісничий ДП Кам'янець-Подільське лісове господарство – О.В. Шевчук, викладач кафедри біології та методики викладання КПНУ імені Івана Огієнка – В.А. Колодій, провідний інженер лісових культур ДП Кам'янець-Подільське лісове господарство – Л.М. Коваль.

Відсутні: 10 чол. членів НТР.

Основні питання порядку денного:

1. Звіт за результатами обстеження лісових насаджень Кам'янець-Подільського, Ярмолинецького держлісгоспів, Чемеровецького, Городоцького та Кам'янець-Подільського комунальних господарств щодо проведення заходів формування та оздоровлення лісів та інших рубок пов'язаних і не пов'язаних з веденням лісового господарства (Ю.І. Мартинюк).
2. Про оптимізацію рекреаційних послуг на базі природничих експозицій НПП "Подільські Товтри" (в т.ч. на прилеглих територіях) (І.П. Касіяник).
3. Розгляд Паспорта туристично-пізнавального водного маршруту – «По дністровському водосховищу та р. Тернава» (Р.А. Якубаш).
4. Розгляд пропозиції розвитку рекреаційної зони НПП "Подільські Товтри" в кв. 30 (виділи 20, 21), зі зміною зонування (переведення із зони регульованої рекреації у

- зону стаціонарної рекреації) (Р.А. Якубаш).
5. Розгляд проекту типової угоди про рекреаційну діяльність.
 6. Оцінка антропогенних і природних загроз та стан популяції шиверекії подільської *Schivereckia podolica* на території НПП "Подільські Товтри" (В.А. Колодій).
 7. Поточні питання.

Щодо першого питання:

Слухали: головного природознавця – Ю.І. Мартинюка, щодо результатів обстеження лісових насаджень ДП «Кам'янець-Подільське лісове господарство», ДП «Ярмолинецьке лісове господарство», Чемеровецького спеціалізованого лісового об'єднання «Агроліс», Городоцького спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Горліс» та Кам'янець-Подільського комунального підприємства «Надра Кам'яниччини» щодо проведення заходів формування та оздоровлення лісів та інших рубок пов'язаних і не пов'язаних з веденням лісового господарства.

Доповідач поінформував про проведені обстеження лісових насаджень за період з травня по червень 2017 року, представив перелік виділів і кварталів, які були виключені зі списку вибіркового санітарних рубок на основі виявлення місцезростань видів з Червоної книги України.

Обговорення:

Л.Г. Любінська – У яких функціональних зонах Парку заплановані вибіркові санітарні рубки, та у які періоди року?

Ю.І. Мартинюк – Заходи будуть проводитись переважно у господарській зоні та частково у зоні регульованої рекреації Парку впродовж другого півріччя 2017 року.

О.В. Шевчук – Уточнив, що до проведення заходів формування та оздоровлення лісів в зоні регульованої рекреації Парку, увійшли лише 2 квартали – 53 (Княжпіль) та 60 (Довжок). Заходи в цих кварталах плануються на жовтень 2017 року. Зауважив на тому, що на даний час спостерігається динамічне всихання (в окремих випадках на значних площах) ряду видів листяних дерев – ясена, берези, акації, що пов'язане, в першу чергу, із пониженням ґрунтових вод.

Рада постановила:

1. Затвердити звіти з науково-дослідної роботи за Договорами, щодо аналізу санітарного стану лісових насаджень ДП «Кам'янець-Подільське лісове господарство», ДП «Ярмолинецьке лісове господарство», Чемеровецьке СЛЮ «Агроліс», Городоцьке СЛП «Горліс», КП «Надра Кам'яниччини».
2. Погодити проведення господарських заходів відповідно Переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів ДП «Кам'янець-Подільське лісове господарство», ДП «Ярмолинецьке лісове господарство», Чемеровецьке СЛЮ «Агроліс», Городоцьке СЛП «Горліс», КП «Надра Кам'яниччини».
3. Організувати проведення робіт на підставі та після затвердження Проекту лімітів на використання природних ресурсів в межах територій ПЗФ загальнодержавного значення НПП «Подільські Товтри».
4. Погодити проведення заходів з формування та оздоровлення лісів відповідно Переліку заходів формування та оздоровлення лісів та інших рубок пов'язаних і не пов'язаних з веденням лісового господарства по ДП «Кам'янець-Подільське лісове господарство», ДП «Ярмолинецьке лісове господарство», Чемеровецьке СЛЮ «Агроліс», Городоцьке СЛП «Горліс», КП «Надра Кам'яниччини» на 2017 рік на загальній території НПП «Подільські Товтри».
5. Роботи проводити з дотриманням вимог чинного природоохоронного законодавства, зокрема ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», Проекту організації території НПП «Подільські Товтри» та ін..
6. Рекомендувати лісовим господарствам проводити вибіркові санітарні рубки з дотриманням чинного природоохоронного законодавства із врахуванням зазначених строків проведення

цих заходів, в тому числі: в зоні регульованої рекреації та в господарській зоні з виявленими рідкісними видами рослин в період вегетаційного спокою.

Щодо другого питання:

Слухали: доцента кафедри географії та екології, КПНУ імені Івана Огієнка – І.П. Касіяника, щодо оптимізації рекреаційних послуг на базі природничих експозицій НПП "Подільські Товтри". Доповідач зауважив, що для підвищення якості надання рекреаційних послуг необхідно посилити діяльність у напрямку розробки цілісного рекламного продукту, включення послуг у програму туристичних заходів міста, тіснішої співпраці з місцевими та регіональними туроператорами. Також, важливою умовою розвитку музейної діяльності є розподіл екскурсійної діяльності на комерційну та навчально-наукову частини.

З метою підвищення якості туристичних послуг на базі природних територій Парку, необхідно налагодити їх функціональний моніторинг.

Рада постановила:

З метою подальшого розвитку та оптимізації рекреаційних послуг (зокрема для створення рекламної продукції) запровадити плату за відвідування природничих експозицій у розмірі – 15 грн. для усіх груп відвідувачів, а для дітей до 6-ти років запровадити вільне (безоплатне) відвідування.

Щодо третього питання:

Слухали: заступника директора з рекреації та екологічної освіти Р.А. Якубаша, щодо розгляду паспорта туристично-пізнавального водного маршруту – «По дністровському водосховищу та р. Тернава».

Обговорення:

Л.Г. Любінська – Де (у яких зонах Парку) заплановані інформаційні зупинки.

Р.А. Якубаш – В межах території Парку запланована одна інформаційна зупинка – № 3 «Бакотська затока. Скельний монастир».

Рада постановила:

Затвердити Проект туристично-пізнавального водного маршруту – «По дністровському водосховищу та р. Тернава» з врахуванням озвучених зауважень.

Щодо четвертого питання:

Слухали: заступника директора з рекреації та екологічної освіти Р.А. Якубаша, щодо розгляду пропозиції розвитку рекреаційної зони НПП "Подільські Товтри" в кв. 30 (виділи 20, 21), зі зміною зонування (переведення із зони регульованої рекреації у зону стаціонарної рекреації).

Обговорення:

М.В. Шевера – Щодо важливості наукового кураторства та продовження тісної співпраці між установами. Наголосив на важливості обстеження територій щодо виявлення на них видів тварин і рослин з ЧКУ та впливу діяльності на довкілля.

Рада постановила:

1. Обстежити територію в кв. 30 (виділи 20, 21) на предмет виявлення раритетного біорізноманіття, місцезростань видів з ЧКУ, визначення охоронних ділянок, та розробки заходів з пом'якшення дії можливого негативного впливу на довкілля від запланованої діяльності зі зміною функціонального зонування територій.

Щодо п'ятого питання:

Слухали: заступника директора з рекреації та екологічної освіти Р.А. Якубаша, щодо розгляду проекту типової угоди про рекреаційну діяльність строком на 5 років.

Доповідач звернув увагу на підстави для укладання угоди про рекреаційну діяльність. Звернення суб'єкта рекреаційної діяльності. ФОП-підприємець, підприємство, установа, організація. Вид економічної діяльності. Термін укладання угоди на рекреаційну діяльність – 5 років.

Рада постановила:

Затвердити проект Угоди про рекреаційну діяльність з врахуванням обговорених зауважень та надати пропозиції щодо її змісту до 20.06.2017 року.

Щодо шостого питання:

Слухали: викладача кафедри біології та методики викладання КПНУ імені Івана Огієнка – В.А. Колодій, щодо оцінки антропогенних і природних загроз та стану популяцій шиверекії подільської *Schivereckia podolica* на території НПП "Подільські Товтри". Автором проаналізовано основні місця зростання виду та дано характеристику основним причинам антропогенних і природних загроз для виду.

Обговорення:

О.Т. Горбняк – За якими даними складена карта поширення виду, що відображена у доповіді?

В.А. Колодій – Карта складена за власними даними, зібраними на основі перевірених місць зростання шиверекії подільської на території Парку.

О.П. Кучинська – Уточніть особливості поширення шиверекії подільської на території геологічної пам'ятки природи «Смотрицький каньйон» та тенденції чисельності популяцій в її межах.

В.А. Колодій – За час проведення досліджень, чисельність популяцій виду в «Смотрицькому каньйоні», за якими ведеться спостереження поступово скорочується, причинами є і природні і антропогенні фактори впливу.

М.В. Дребет – Які основні причини негативної динаміки чисельності виду в межах Парку та чи характерні вони для всіх місцезростань в його межах?

В.А. Колодій – Негативними факторами впливу на популяції шиверекії подільської на території Парку є ерозія ґрунтів, стихійне випалювання сухої трави, випасання ВРХ, витопування та ін..

Р.А. Якубаш – Чи проводилось визначення впливу на популяції від вилучення в процесі здійснення досліджень?

В.А. Колодій – Під час досліджень шиверекії подільської в межах Парку вилучення рослин у гербарії не проводилось.

Рада постановила:

Затвердити природоохоронні рекомендації щодо послаблення дії антропогенних і природних загроз на стан популяцій шиверекії подільської *Schivereckia podolica* на території НПП «Подільські Товтри»

Голова НТР НПП, директор

Секретар НТР НПП

А.О. Полудняк

М.В. Дребет